

Nr 3

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående nedsatta priser för folkpensionärer vid resor på statens järnvägar.

I de likalydande, till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I: 66 av herr *Peterson, Eric*, och II: 77 av herrar *Carlsson* i Huskvarna och *Hamrin* i Jönköping hemställes, att riksdagen måtte uttala sig för en mera permanent utvidgning av rabattbestämmelserna för folkpensionärerna vid resor på SJ och i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om åtgärder i detta syfte.

I motionerna redogöres för de rabattbestämmelser, som i Danmark och Norge gäller för folkpensionärer eller personer över viss ålder vid resor på statsbanorna, samt för de särskilda förmåner, vilka statens järnvägar under senare år erbjudit folkpensionärerna. Ett mycket stort antal folkpensionärer uppgives ha utnyttjat dessa förmåner, vilket tillfört järnvägarna icke obetydliga inkomster. Enligt motionärerna bör tiden därför nu vara inne att undersöka möjligheten att tillämpa mera permanenta rabattbestämmelser, varvid en utsträckning av tiden för rabatternas giltighet bör övervägas. Det bör även undersökas om det finns sådana invalider, vanföra och blinda, som borde kunna få pensionärsrabatt vid resor.

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motion II: 77.

Utskottet

Frågor angående utvidgning av folkpensionärernas särskilda förmåner vid resor å statens järnvägar har vid ett flertal tillfällen i anledning av väckta motioner behandlats av utskottet (utlåtandena nr 7/1957, nr A 3/1958, nr 6/1959 och nr 1/1960). Motionerna har i samtliga fall avstyrkts av utskottet och icke föranlett någon riksdagens åtgärd.

Järnvägsstyrelsen har i yttranden över nyssnämnda motioner intagit den ståndpunkten att endast sådana förmåner kan medgivas som är företagsekonomiskt motiverade, därest SJ icke erhåller ersättning av andra medel. Statsmakterna har, såsom framgår av proposition nr 77 till 1958 års A-riksdag, vilken av riksdagen godkänts, anslutit sig till denna princip.

I ett nyligen avgivet yttrande över en framställning om rabattförmåner har järnvägsstyrelsen redovisat grunderna för sin bedömning av rabatterade resor, bl. a. sådana som är av betydelse för folkpensionärerna — främst »tågtian» och »nyårskortet». Styrelsen anför att dessa rabattformer, som är kommersiellt betingade, slagit väl ut och att styrelsen under inne-

varande år kommer att ingående analysera resultaten av prisnedsättningarna för att erhålla underlag för beslut rörande de långsiktiga kommersiella åtgärder som kommer att vidtagas för att stimulera äldre personer till ökat resande på järnväg.

Utskottet finner i enlighet med motionernas syfte angeläget att folkpensionärernas möjligheter till lättnader i biljettpriserna så långt möjligt tillgodoses inom ramen för de av statsmakterna godtagna principerna för statens järnvägars taxepolitik. Det kan mot bakgrunden av vad järnvägsstyrelsen anført förutsättas, att så kommer att ske. Utskottet finner sig därför böra hemställa,

att de likalydande motionerna I: 66 och II: 77 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 15 februari 1961

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande: Se under utlåtande nr 1.